

Question n° 19 de Mme Bianca DEBAETS
du 30 mars 2023 (Traduction)

Comme vous le savez, depuis le début de ce siècle, il est légalement possible pour tous les citoyens d'UE non-belges résidant dans notre pays de participer aux élections communales. Pour ce faire, certaines conditions doivent toutefois être remplies, telles que 'être ressortissant de l'un des 27 États membres de l'UE', 'être âgé d'au moins 18 ans le jour d'élection' et 'être inscrit sur la liste électorale'.

Ce faisant, les citoyens de l'UE ne sont donc pas automatiquement inscrits sur la liste électorale. Ils doivent encore prendre l'initiative de remplir les formulaires et les formalités nécessaires.

C'est pourquoi j'aimerais poser les questions suivantes :

- Combien de citoyens de l'UE (et combien de citoyens non-UE) étaient inscrits sur la liste électorale de la Ville de Bruxelles lors des dernières élections communales ? Quelle est la comparaison avec le nombre total de citoyens européens et non-européens inscrits sur le registre de la population à cette date ? Pouvez-vous comparer ces chiffres avec ceux de 2012 et de 2006 ?
- Comment la Ville informe-t-elle les citoyens de l'UE de leurs possibilités de voter aux élections communales et dans quelle mesure sont-ils encouragés à participer ?
- Pouvez-vous indiquer si vous avez déjà déterminé comment cela se passera lors des prochaines élections communales ? Comment les citoyens de l'UE seront-ils sensibilisés ?
- Quels seront les canaux de communication utilisés ?
- Avez-vous déjà consulté la Région et/ou les associations représentant les intérêts des expatriés à ce sujet ?
- Des mesures sont-elles prises pour simplifier au maximum le processus d'inscription, par exemple en permettant l'inscription numérique sur la liste électorale ?

Je vous remercie d'avance pour vos réponses.

Vraag nr. 19 van mevr. Bianca DEBAETS
dd. 30 maart 2023

Zoals u weet, is het sinds begin deze eeuw voor alle niet-Belgische EU-burgers die gevestigd zijn in ons land juridisch mogelijk om deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen. Daartoe moeten echter enkele voorwaarden vervuld worden, zoals 'onderdaan zijn van één van de 27 EU-lidstaten', 'minstens 18 jaar oud zijn op de verkiezingsdag' en 'ingeschreven zijn op de kiezerslijst.'

EU-burgers worden daarbij dus niet automatisch ingeschreven op de kiezerslijst. Zij moeten nog steeds zelf het initiatief nemen om de nodige formulieren en formaliteiten te vervullen.

Vandaar dat ik u graag volgende vragen stel:

- Hoeveel EU-burgers (en hoeveel niet-EU-burgers) waren er bij de laatste gemeenteraadsverkiezingen ingeschreven in de kiezerslijst van Stad Brussel? Hoe verhoudt dit zich tegenover het totaal aantal EU-burgers en niet-EU-burgers die op dat ogenblik waren ingeschreven op de bevolkingsregister? Kan u deze cijfers vergelijken met de cijfers van 2012 en 2006?
- Op welke manier informeert de Stad de EU-burgers over hun mogelijkheden om te kunnen stemmen tijdens de gemeenteraadsverkiezingen en in welke mate worden ze aangemoedigd om aan de verkiezingen deel te nemen?
- Kan u duiden of u reeds bepaald heeft hoe dit aangepakt zal worden tijdens de volgende gemeenteraadsverkiezingen? Op welke manier zullen EU-burgers gesensibiliseerd worden?
- Welke communicatiekanalen worden hieromtrent gebruikt?
- Hebt u omtrent dit onderwerp reeds overleg gepleegd met het Gewest en/of met verenigingen die de belangen van expats behartigen?
- Worden er stappen genomen om het inschrijvingsproces zo eenvoudig mogelijk te maken, bijvoorbeeld door een digitale inschrijving op de kiezerslijst mogelijk te maken?

Ik dank u alvast voor de antwoorden.

Réponse du Collège :

Les ressortissants européens et non-européens peuvent s'inscrire comme électeurs aux élections communales, moyennant certaines conditions et l'introduction d'une demande d'inscription. Le vote devient alors obligatoire tant que les conditions sont réunies et qu'aucune demande de désinscription n'est introduite auprès de sa commune de résidence.

En 2018, 5.040 citoyens de l'UE (y compris les Britanniques) se sont inscrits sur la liste des électeurs pour les élections communales, et 2.282 citoyens non européens.

En 2012, ils étaient 3.139 citoyens de l'UE et 1.412 citoyens non européens et en 2006, 2.577 citoyens de l'UE et 1.415 citoyens non européens.

Même si l'on observe une augmentation, il est difficile d'analyser comment ces chiffres se comparent au nombre total de citoyens de l'UE et de citoyens non européens inscrits au registre de la population à ce moment-là, car les mouvements de population sont constants.

La Ville de Bruxelles envoie depuis plusieurs années à l'occasion des élections communales un courrier de sensibilisation à ses ressortissants étrangers. Ce courrier explicatif est accompagné d'un formulaire d'inscription pré-complété et d'une enveloppe préadressée avec franchise de port (frais de poste pris en charge par la Ville).

La Ville de Bruxelles écrira à nouveau directement à tous les citoyens européens et non européens pour les inviter à participer aux élections communales (courrier + formulaire d'inscription + enveloppe prête à l'envoi).

Voici les canaux de communication qui seront utilisés :

- Courrier de sensibilisation ;
- Article dans le "Brusseleir" ;
- Information sur le site web de la Ville ;
- Informations via les médias sociaux de la Ville.

Des réunions ont déjà eu lieu avec des représentants de la Région de Bruxelles-Capitale pour l'organisation des élections communales. Il n'est pas exclu que la Région entreprenne également une campagne de sensibilisation, comme cela s'est fait par le passé.

La Direction générale Identité et Affaires citoyennes du SPF Intérieur développe un programme pour permettre l'inscription numérique des non-Belges sur les listes des électeurs, tant pour les élections européennes que pour les élections communales.

Antwoord van het College :

Europese en niet Europese onderdanen mogen zich inschrijven voor de gemeenteraadsverkiezingen als kiezers mits het vervullen van bepaalde voorwaarden en het indienen van een vraag om inschrijving. De stemming wordt op dit ogenblik verplicht zolang dat de voorwaarden vervuld zijn en er geen aanvraag tot schrapping wordt ingediend bij de gemeente van verblijf.

In 2018 hebben 5.040 EU-burgers (waaronder Britten) zich ingeschreven op de kiezerslijst voor de gemeenteraadsverkiezingen, en 2.282 niet-EU-burgers.

In 2012 ging het om 3.139 UE-burgers en 1.412 niet-EU-burgers en in 2006, om 2.577 EU-burgers en 1.415 niet-EU-burgers.

Zelfs indien we een stijging zien, is het moeilijk om de cijfers uit te maken hoe deze cijfers zich verhouden tot het totaal aantal UE-burgers en niet-UE-burgers die op dit moment ingeschreven zijn in het bevolkingsregister want de bevolking is voortdurend in beweging.

De Stad Brussel zendt sinds enkele jaren naar aanleiding van de gemeenteraadsverkiezingen een sensibiliseringsbrief naar alle buitenlandse onderdanen. Deze informatiebrief is vergezeld van een reeds ingevuld inschrijvingsformulier en van een envelop met het adres al vooraf geprint en vrijgesteld van een postzegel (de kosten worden gedragen door de Stad).

De Stad Brussel zal opnieuw alle EU-burgers en niet-EU-burgers direct aanschrijven om hen uit te nodigen deel te nemen aan de gemeenteraadsverkiezingen (brief + inschrijvingsformulier + omslag klaar om te zenden).

Hierbij de communicatiekanalen die gebruikt worden:

- Sensibiliseringsbrief;
- Artikel in de "Brusseleir";
- Informatie op de website van de Stad;
- Informatie via de sociale media van de Stad

Er hebben reeds vergaderingen plaatsgevonden met afgevaardigden van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen. Het is niet uitgesloten dat het Gewest eveneens een sensibiliseringscampagne doet, zoals dit reeds gebeurde in het verleden.

De Algemene Directie Identiteit en Burgerzaken van de FOD Binnenlandse Zaken ontwikkelt een programma om de inschrijving van niet-Belgen op de lijsten digitaal mogelijk te maken, dit zowel voor de Europese verkiezingen als voor de gemeenteraadsverkiezingen.

La Région bruxelloise souhaite également faciliter le traitement de ces inscriptions par les autorités communales. Elle a mis en place un groupe de travail auquel la Ville de Bruxelles participe.

Het Brussels Gewest wenst eveneens de behandeling van deze inschrijvingen te vergemakkelijken voor de gemeentebesturen. Het Gewest heeft een werkgroep samengesteld waarvan de Stad Brussel deel uitmaakt.
